

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Оцінка бізнеса та підприємства»

Рівень освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальності	071, 072, 075
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	7 семестр, 14 чверть
Обсяг навчальних занять:	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	7 годин на тиждень
лекції	3 години на тиждень
практичні	4 години на тиждень
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Економічного аналізу і фінансів

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1087>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams - команда «Оцінка бізнесу та підприємства»

Інформація про викладачів:

	Штефан Наталія Миколаївна, (лекції та практичні) доцент кафедри, кандидат технічних наук
	Персональна сторінка: https://eaf.nmu.org.ua/ua/pro_kaf/title_shtefan.php
	E-mail: shtefan.n.m@ nmu.one

1. Анотація до курсу

Освітня компонента «Оцінка бізнеса та підприємства» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та спрямована на отримання поглиблених знань з оцінки бізнесу для забезпечення високого рівня оцінки бізнесу і управління вартістю вітчизняних підприємств.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни– формування у здобувачів компетенцій щодо застосування теоретико-методологічних основ організації системного оцінювання вартості бізнесу та його окремих активів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Оцінка бізнеса та підприємства»:

- набути знань щодо механізму визначення вартості бізнесу та підприємства;
- засвоїти методичні підходи щодо оцінки вартості бізнесу та підприємства;
- визначити і навчитись вирішувати проблемні питання при виборі методів оцінки вартості бізнесу та підприємства;
- навчитися визначати вагомість методів оцінки вартості бізнесу при визначенні обґрунтованої вартості;
- навчитися управлінню вартістю бізнесу та підприємства;
- напрацювати спроможність нести відповідальність за рішення (відповіді, стиль виконання завдань, оформлення тощо), прийняті під час виконання навчальних завдань.
- напрацювати звичку формувати власні професійні судження з урахуванням соціальних та етичних аспектів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

- здійснювати діагностику оперативного та стратегічного фінансово-економічного стану та ймовірності банкрутства підприємства. Оцінювати вартість майна підприємства;
- володіти інноваційним інструментарієм діагностування фінансового стану та ймовірності банкрутства підприємств, розроблення його фінансової стратегії;
- застосовувати поглиблені знання в сфері оцінки вартості підприємств для прийняття рішень щодо вагомості кожного методу при визначенні обґрунтованої (середньозваженої) вартості підприємства;
- вміти застосовувати набуті теоретичні знання з основ оцінки вартості бізнеса та підприємства і сучасні фінансові технології і програмні продукти при визначенні обґрунтованої вартості підприємства;
- здійснювати інформаційний пошук та систематизацію наявної інформації щодо стану й розвитку зовнішнього середовища в діяльності підприємства;
- вміти відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для оцінки вартості підприємства. Складати та коригувати баланс підприємства відповідно до методів оцінки вартості підприємства;
- обґрунтувати вибір методів оцінки вартості бізнеса та підприємства для прийняття рішень ;

обґрунтувати вибір методів оцінки вартості бізнеса та підприємства для прийняття рішень;
вміти застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Методологічні основи оцінювання бізнеса.

- 1.1. Види вартості при оцінці.
- 1.2. Інформаційна база оцінювання бізнеса.
- 1.3. Аналіз фінансової звітності в оцінюванні бізнеса.

Тема 2. Доходний підхід до оцінювання вартості бізнесу.

- 2.1. Метод капіталізації.
- 2.2. Метод дисконтованих грошових потоків.

Тема 3. Витратний (майновий) підхід до оцінювання бізнесу.

- Метод чистих активів.
Метод чистих активів.

Тема 4 Порівняльний (ринковий) підхід до оцінювання бізнесу.

- 4.1. Метод ринку капіталу.
- 4.2. Метод галузевих коефіцієнтів.
- 4.3. Метод мультиплікаторів.

Тема 5. Визначення підсумкової вартості об'єкта.

- 5.1. Обґрунтування вагомості підходів оцінювання вартості об'єкта.
- 5.2. Визначення середньозваженої вартості об'єкта.

Тема 6. Оцінювання вартості нерухомості. Оцінювання ринкової вартості машин і устаткування, фінансових і нематеріальних активів.

Практичні заняття

1. Методологічні основи оцінювання бізнеса.
2. Доходний підхід до оцінювання бізнесу.
3. Витратний (майновий) підхід до оцінювання бізнесу.
4. Порівняльний (ринковий) підхід до оцінювання бізнесу.
5. Визначення підсумкової вартості об'єкта.
6. Оцінювання вартості нерухомості. Оцінювання ринкової вартості машин і устаткування, фінансових і нематеріальних активів.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять; решту практичних завдань здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації,

тестові завдання) та подають їх на кафедру на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти». Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КИТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КИТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час лекційних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	наскрізна контрольна робота	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання поточних практичних і контрольних завдань ((підготовка та захист презентацій, вирішення кейсів).

Здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі результатів поточного контролю або складання заліку.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, оцінювання виконується без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти має право до кінця екзаменаційної сесії виконати комплексну контрольну роботу, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Поточна успішність складається: з успішності за наскрізну контрольну роботу (максимально оцінюється у 52 бали: I частина контрольної роботи – 26 балів; II частина контрольної роботи – 26 балів); оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 6 занять по 2 бали, максимальна здобувач може отримати 12 балів) і підсумкову контрольну роботу - 36 балів з презентацією роботи, яка

захищається на практичних заняттях. Отримані бали за контрольну роботу, практичні заняття та виконання підсумкової контрольної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Залік відбувається у письмовій формі, білети складаються з узагальнюючої задачі (визначення вартості бізнесу за трьома підходами; визначення обґрунтованої (підсумкової) вартості бізнесу з врахуванням вагових коефіцієнтів кожного підходу щодо визначення вартості бізнесу). Відповідь за кожним підходом (підходи -3) – 30 балів. Визначення підсумкової вартості -10 балів. Максимальна кількість балів за залік: 100
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем оцінки вартості підприємства з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення практичних ситуацій. Максимально оцінюються у 12 балів (6 занять × 2 бали/заняття).
Самостійна робота	Кожен здобувач/ка повинен/на виконати комплексне індивідуальне розрахункове завдання з презентацією результатів дослідження, яку необхідно захистити на практичних заняттях. Максимально оцінюється в 36 балів (1 презентація × 36 балів).
Контрольні заходи	I частина контрольної роботи максимально оцінюється у 26 балів. II частина контрольної роботи максимально оцінюється у 26 балів

6.3 Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за рахунок вирішення ситуаційних завдань з використанням сучасного інформаційного та програмного забезпечення.

Максимальна кількість набраних балів за вирішення ситуаційних завдань – 2 бали.

Виконання практичних ситуаційних завдань – 2 бали.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Максимально оцінюється в 36 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів з виконання комплексного індивідуального розрахункового завдання відбувається через захист презентацій на практичних заняттях, де:

30 -36 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми дослідження. Всі аналітичні розрахунки виконано правильно з відповідними поясненнями й оцінкою результатів визначення вартості підприємства.

Студент/ка може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії,

розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

24 - 29 бали – студент/ка демонструє розуміння теми дослідження, але є незначні арифметичні помилки в аналітичних розрахунках, або у відповідних поясненнях й оцінках результатів визначення вартості підприємства.

Студент/ка відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

14 – 23 балів - студент/ка демонструє розуміння теми, але є деякі методичні помилки в аналітичних розрахунках, або у відповідних поясненнях й оцінках результатів визначення вартості підприємства.

Студент/ка відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

3 - 13 балів – студент/ка не демонструє розуміння теми дослідження. Допущено грубі методичні помилки в аналітичних розрахунках.

Студент/ка не відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

0 -2 бали - студент/ка демонструє нерозуміння теми. Відсутні аналітичні розрахунки.

Не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

I частина контрольної роботи максимально оцінюються у 26 балів;

II частина контрольної роботи максимально оцінюються у 26 балів.

Контрольна робота містить:

I частина контрольної роботи - визначення вартості бізнесу за витратним підходом різними методами;

II частина контрольної роботи - визначення вартості бізнесу за дохідним підходом різними методами.

За контрольну роботу:

22-26 балів – результат обчислень правильний, аналітичні розрахунки фінансових показників виконано вірно, у логічній послідовності відповідно до

чинних методик; розрахунки супроводжуються необхідними поясненнями; зроблено власний обґрунтований висновок за результатами розрахунків; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

17-21 балів – аналітичні розрахунки фінансових показників виконано в цілому вірно у логічній послідовності відповідно до чинних методик, але мають місце незначні арифметичні помилки; розрахунки супроводжуються достатніми поясненнями; зроблено власний обґрунтований висновок за результатами розрахунків; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

12-16 балів – аналітичні розрахунки фінансових показників виконано з методичними помилками та порушеннями логічної послідовності виконання; розрахунки не супроводжуються достатніми поясненнями; висновок за результатами розрахунків не достатньо обґрунтований; є помилки в граматиці та/або орфографії;

7-11 балів - аналітичні розрахунки фінансових показників виконано з грубими методичними і арифметичними помилками, порушеннями логічної послідовності виконання; відсутні пояснення до розрахунків; відсутній висновок за результатами розрахунків, є суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1-6 балів – аналітичні розрахунки фінансових показників відсутні

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Оцінка бізнесу і підприємства».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо, можуть отримати додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, що розміщено на сайті кафедри економічного аналізу і фінансів: <https://eaf.nmu.org.ua> та у Microsoft Forms Office 365, які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Оцінка бізнеса і підприємства».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- метод евристичних питань;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на практичних заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- метод сценаріїв;
- метод мозкового штурму;
- метод евристичних питань;
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- дослідницький метод;
- пошуковий метод.

Самостійна робота супроводжується опитуванням та підготовкою презентацій.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – № 47. – 251 с.

2. Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: [ел. ресурс]. – (Постанова КМУ № 1440 від 10.09.2003 р.). – Режим доступу: <http://ueg.net.ua/page-7.html>

3. Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна» [ел. ресурс] (Постанова КМУ № 1442 від 28.10.2004 р.). – Режим доступу: <http://ueg.net.ua/page-7.html>.

4. Національний стандарт №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» [ел. ресурс]. (Постанова КМУ № 1655 від 29.11.2006 р.). – Режим доступу: <http://ueg.net.ua/page-7.html>.

5. Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: [ел. ресурс]. (Постанова КМУ № 1185 від 03.10.2007 р.). – Режим доступу: <http://ueg.net.ua/page-7.html>.

6. МСО № 1 «Ринкова вартість, як база оцінки» [ел. ресурс] // Міжнародний комітет зі стандартів оцінки 24.03.1994 р. – Режим доступу: www.valuebasedmanagement.net/organizations_ivsc.html.

7. МСО № 2 «Бази оцінки, що відрізняються від ринкової вартості» [ел. ресурс] // Міжнародний комітет зі стандартів оцінки 24.03.1994 р. – Режим доступу: http://www.valuebasedmanagement.net/organizations_ivsc.html.

8. МСО № 3 «Оцінка в цілях фінансової звітності та суміжної документації» [ел. ресурс] // Міжнародний комітет зі стандартів оцінки 24.03.1994р.–Режим доступу: http://www.valuebasedmanagement.net/organizations_ivsc.html.

9. МСО № 4 «Оцінка позичкового забезпечення, залогів та забезпечення боргових зобов'язань» [ел. ресурс] // Міжнародний комітет зі стандартів оцінки 24.03.1994 р. – Режим доступу: http://www.valuebasedmanagement.net/organizations_ivsc.html.

10. Бабій О. М., Малишко В. С., Пудичева Г. О. Управління вартістю підприємства. Одеса: ОНЕУ, 2016. 217 с.

11. Возна М. Міжнародні стандарти оцінки: принципи, стандарти та правила / за ред. О. Драпіовського, І. Іванової; пер. з англ. М. Возна. Київ: УКРелс, 2019. 118 с.

12. Краснокутська Н. С. К 78 Оцінка бізнесу : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Н. С. Краснокутська, Г. М. Коптева. – Харків : НТУ «ХП», 2021. – 229 с.

13. Пазинич В. І., Свистун Л. А. Оцінка об'єктів нерухомості : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 434 с.

Додаткова література:

1. Штефан Н. М. Удосконалення методів оцінки вартості промислових підприємств. Економічний вісник, 2021. №3. С.182-190. URL: <https://ev.nmu.org.ua/docs/2021/EV20213.pdf> DOI:10.33271/ebdut/75.18

2. Shtefan N. Determining the companies value: modern approaches.- Екон. простір: Збірник наук. праць, -Дніпропетровськ, ПДАБА №115, - 2016.-С.151-162.

3. Shtefan N.M., Tsurkan I.M., Banshchikova A.O. Enterprise cost management: direction, key factors of its increase and tools / N.M.Shtefan, I.M. Tsurkan, F.O.Banshchikova // Економічний вісник Дніпровської політехніки, 2023. №3. С.120-130.

4. Оцінка бізнесу та підприємства. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування/Н.М.Штефан; Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». - Д.: НТУ «ДП», 2022. -34 с.